

ФРАГМЕНТИ КІНОДИСКУРСУ ЯК МАТЕРІАЛ АНАЛІЗУ ІНСТИТУЦІЙНОСТІ ДИСКУРСУ АМЕРИКАНСЬКОГО СЛІДСТВА

У цій статті обґрунтовано адекватність використання кінодискурсу, зокрема, епізодів американських серіалів і їх скриптів, в якості джерел матеріалу дослідження дискурсу американського слідства.

Визначено одиниці аналізу – дискурсивні фрагменти, які відповідають одиниці сценарної структури – сцені. Розроблено принципи ідентифікації дискурсивних фрагментів, шляхом виявлення і систематизації тих з них, які належать/не належать до дискурсу американського слідства або формують його периферію. Результати аналізу дозволяють сформулювати дослідницький корпус і систематизувати його з урахуванням структури дискурсу американського слідства – його типових комунікативних ситуацій.

Ключові слова: *дискурс американського слідства, кінодискурс, джерела матеріалу, дослідницький корпус, дискурсивний фрагмент.*

До актуальних проблем дискурсологічних студій належить добір матеріалу та формування дослідницького корпусу. Пильна увага до цієї проблеми, що спостерігається у сучасних розвідках [1-5], спричинена тією обставиною, що характеристики дослідницького корпусу значною мірою впливають на достовірність і повноту результатів аналізу.

Об'єктом нашого дослідження є дискурс американського слідства – різновид англосовієтського юридичного дискурсу, що кореспондує із діяльністю інституту слідства у США, та поданий низкою типових комунікативних ситуацій [6]. **Предметом** аналізу виступають ознаки інституційності цього типу розумово-комунікативної взаємодії.

Метою цієї статті є надання характеристики фрагментам американського кінодискурсу, використаним як матеріал дослідження.

Реалізація поставленої мети передбачає здійснення таких конкретних завдань:

- надання характеристики джерелам фактичного матеріалу;
- визначення принципів ідентифікації дискурсивних фрагментів, що належать/не належать до дискурсу американського слідства.

Розглядаючи формування дослідницького корпусу як один із підготовчих етапів, вважаємо за доцільне викласти результати цього етапу в сукупності попередньо перелічених кроків.

Добір джерел ілюстративного матеріалу має, на думку авторів, здійснюватися з урахуванням наявності альтернатив та спиратися на аргументи, що свідчать на користь обрання того чи іншого матеріалу, а також обґрунтовують адекватність обраних джерел меті дослідження [1-5].

У цьому зв'язку варто, передусім, наголосити на тому, що зразки автентичного спілкування слідчих отримати не вдається можливим, через те, що існує таємниця слідства, а відтак таке спілкування відбувається в режимі секретності. Отже, джерела матеріалу є безальтернативно змодельованим, фікційним [7: 33] мовленням. Але в основі реального і художнього діалогу лежить спільний досвід людського спілкування [8: 35], персонажне мовлення, що сприймається читачем/глядачем як результат спілкування фікційних суб'єктів, слугує засобом верифікації світу, встановлення його достовірності, обґрунтованості тощо [9: 49]. Іншими словами, діалог персонажів художніх творів (доречі, сегментований відповідно до правил реальної комунікації [10: 178]) являє собою модель, достовірну для лінгвістичного аналізу [11], особливо, коли у фокусі дослідницької уваги перебувають не конкретні мовні/мовленнєві прояви, а абстрактні теоретичні конструкти, зокрема прояви інституційності.

Зразки персонажного мовлення, які моделюють спілкування слідчих, отримані з **ігрових кінотворів**, що викликає необхідність з'ясування специфіки кінодискурсу.

Кінодискурс визначають як зв'язний текст, який є вербальним компонентом фільму в сукупності з невербальними компонентами – аудіовізуальним рядом цього фільму та іншими значущими екстралінгвістичними факторами як креолізоване утворення, котре має властивості цілісності, зв'язності, інформативності, медійності [12: 8]; як "процес відтворення і сприйняття кінотексту, який включає в себе наявність конкретних просторово-часових умов, учасників, які мають певний культурний багаж, досвід і суму знань" [13: 8].

Характерною ознакою кінодискурсу є наявність автора, який осмислює дійсність в образній формі та створює екранний образ індивіда чи явища [14]. Окрім учасників, цілей, сфери, способів спілкування, комунікативного середовища важливою рисою кінодискурсу є візуальний компонент, який може як підкріпити "слово", так і спростувати його, в залежності від задумки режисера [15: 331]. Виокремлюють ігровий (художній) та неігровий (документальний) кінотекст [15: 332]. Наше дослідження проведене на

матеріалі ігрових кінотворів/кінотекстів (сценарії телесеріалів), в яких домінують іконічні знаки та стилізоване мовлення. У ході складання сценарію відбирається та обробляється жива мова (усна), саме тому в ігровому кінотворі усний дискурс достовірно відображає "живе мовлення" [12]. Це мовлення персонажів ігрового кінотвору являє собою персонажний дискурс – складне соціально-комунікативне явище, яке за способом свого вираження є формою відтвореного мовлення [16: 186]. Специфікою персонажного дискурсу є той факт, що висловлення, з яких він складається, продукуються персонажами у ситуації спілкування [8: 35]; його автором є драматург/кінодраматург, який користується своїми знаннями і уявленнями про те, як говорять реальні люди в певних ситуаціях спілкування для створення образів. Персонажне мовлення розкриває соціальні, психологічні, етичні якості особистості, дає досить цілісну характеристику людини [8: 80].

Джерелами матеріалу нашого дослідження слугували 6 телесеріалів, а саме: *Місце злочину Майамі (CSI: Miami)*, *Місце злочину Нью-Йорк (CSI: New York)*, *Морська поліція. Спецвідділ (NCIS)*, *Морська поліція. Лос-Анджелес (NCIS: Los Angeles)*, *Мислити як злочинець (Criminal Minds)*, *Касл (Castle)*, *Закон і порядок (Law and Order)*. Ці серіали присвячені діяльності слідчих органів США. Перевага цих джерел у тому, що їхні сюжети побудовані виключно на розслідуванні злочинів, дія є динамічною, спостерігається прагнення до "документалізму", репрезентації діяльності слідчих установ як реальної. Це, наприклад, виявляється у тому, що в деяких серіалах відеоряд доповнюється графічними засобами – написами, що вказують на місце та час дії (включно з хвилинами).

Окрім присвяченості обраних джерел діяльності слідчих установ США іншим чинником, що визначав наш вибір, була популярність серіалів. Варто також зауважити, що один з них, а саме: *Місце злочину (CSI)* має декілька варіантів: дія в ньому відбувається в Нью-Йорку (*CSI: New York*) та в Майамі (*CSI: Miami*), де працюють різні професійні команди слідчих, що дає нам підстави розглядати ці варіанти окремо.

На підтвердження та доповнення інформації про джерела матеріалу наведемо такі дані:

CSI: Miami. Команда криміналістів міста Майамі під керівництвом Гораціо Кейна розкриває злочини на території мегаполіса. До складу професійної команди входять 7 криміналістів різних рівнів та патологоанатом. Серіал складається з 10 епізодів.

CSI: New York. Цей серіал відрізняється головним складом команди професіоналів, до них входять – 5 криміналістів, головний медексперт, технік лабораторії та складається з 9 сезонів.

NCIS. Серіал відображає діяльність команди слідчих, яка відноситься до Служби кримінальних розслідувань ВМС США. Слідчі займаються розслідуванням злочинів, які скоєні відносно американських моряків або ними самими. Деякі епізоди стосуються розслідування терористичної діяльності.

NCIS: Los Angeles. Серіал розповідає про особливий підрозділ, що спостерігає за небезпечними злочинцями, які погрожують безпеці усїєї країни. Дія розгортається в Лос-Анджелесі, штат Каліфорнія. Команда фахівців працює під прикриттям, ризикуючи власними життями заради досягнення мети. Вони впроваджуються у бандитські угруповання, запобігають терористичним актам, розслідують військові злочини. Команда складається з чотирьох агентів (Джи Каллен, Сем Ханна, Кенсі Блай і Домінік Вейл), оперативного психолога Нейта Гетца, технічного оператора Ерика Біл, а також Хеті Ланг, яка управляє усіма операціями. Пізніше до команди приєднується Нелл Джонс – аналітик.

Criminal Minds. Цей серіал має основну відмінність від згаданих вище – команда елітних спецагентів – профайлерів ФБР – аналізує поведінку та складає профайл злочинників, яких важко спіймати звичайним слідчим. Профайлери працюють в підрозділі аналізу поведінки і аналізують характер, поведінку злочинця, щоб передбачити його наступні кроки.

Castle. Серіал складається з 7 сезонів, в центрі сюжету перебуває Річард Касл – письменник в жанрі детективів. Касл отримує дозвіл співпрацювати з групою слідчих поліції Нью-Йорку і при розкритті досить часто використовує маргінальні теорії, в той час як його колеги використовують здоровий глузд та логіку.

Law and Order. Серіал розповідає про так званий "Спеціальний корпус" поліції, який займається розслідуваннями злочинів на сексуальному ґрунті і посягань на дітей. Дія серіалу розгортається в Нью-Йорку. Головними персонажами серіалу є працівники спеціального корпусу. Через особливу жорстокість злочинів працівники відділу постійно перебувають на межі нервового зриву, що позначається на їх особистому житті, а також на взаємовідносинах один з одним [17].

Добір епізодів з кожного серіалу/сезону здійснювався **методом вибіркового добору**, проте були взяті до уваги злочини, розкриттю яких присвячені епізоди, з метою репрезентації в обраних джерелах усього спектру цих злочинів. Після цього було здійснено формування дослідницького корпусу з використанням методу суцільної вибірки.

Одиницею аналізу в нашому дослідженні є **фрагмент дискурсу**, який містить більшу чи меншу кількість мінімальних дискурсивних одиниць (контекстуалізованих висловлень).

Дискурсивний фрагмент уважають одиницею аналізу у чималій кількості досліджень [18: 2; 19: 3], проте чітко визначення терміну "фрагмент дискурсу" на сьогодні відсутнє, що припускає різні тлумачення.

В нашому дослідженні репрезентація матеріалу ігровими кінотворами обумовлює збіжність фрагмента дискурсу з поняттям сцени, яку розуміємо як мінімальну одиницю сценарної структури, яка має прив'язку до певного місця та часу.

Розглянемо наступні приклади:

(1) INT. F.B.I. LAB – DAY

REID and MORGAN are examining pieces of the bomb.

MORGAN: You know, Reid, the bomber could have bought this detonator at any old toy store. You take a remote control car, plane, boat, attach a detonator like this to the motor, touch the remote, boom! Instant 4th of July.

A WOMAN walks in, carrying two pipe bombs on a rectangular base. She sets it on the table

MORGAN: How you doing? I'm Derek Morgan. This is Dr. Spencer Reid. We're with the B.A.U.

WOMAN: Cassandra Atkins. Cass or Cassy works, too. Bomb tech.

MORGAN picks up the bombs.

MORGAN: It's a really nice reconstruction.

ATKINS: Oh, it wasn't that hard. Explosive was limited and the fragments were comparatively easy to locate. (Criminal Minds, Empty Planet)

(2) INT. BASEMENT APARTMENT – DAY

TONY: Laptop's gone.

MCGEE: (INTO PHONE) Left in a hurry, Boss

(BEGIN TELEPHONE INTERCUTS)

(SCENE CUT)

GIBBS: (INTO PHONE) Did you talk to his mother?

(SCENE CUT) (NCIS, The Voyeur's Web).

У прикладі (1) сцена кореспондує з діалогічною взаємодією АГЕНТІВ ДАС (агентів ФБР Дерека Моргана та Спенсера Рейда, до яких приєднується фахівець з вибухових пристроїв Кассандра Еткінс), причому фрагмент складається з цілої низки мовленнєвих ходів, які загалом містять 13 висловлень, на формальному рівні збіжних з простим/складним реченням.

Натомість, приклад (2) містить дві сцени – два фрагмента, – де перший представлений коротким діалогом (два хода, два висловлення), а другий – одним мовленнєвим ходом, що складається з одного висловлення, збіжного з одним простим реченням. Це підтверджує думку про те, що фрагмент дискурсу – його немінімальна одиниця зазвичай, але не обов'язково перевищує за обсягом мінімальну дискурсивну одиницю – контекстуалізоване висловлення.

Добір дискурсивних фрагментів з обраних джерел потребував одночасної **ідентифікації** цих фрагментів як таких, що репрезентують ДАС.

Ідентифікація одиниць аналізу в принципі не викликала труднощів, оскільки практично усі епізоди усіх опрацьованих серіалів побудовані виключно або майже виключно на відтворенні діяльності професійної команди слідчих. Таким чином, матеріалом нашого аналізу стала абсолютна більшість опрацьованих епізодів та скриптів. До нечисельних виключень, тобто фрагментів, які не були включені до корпусу вибірки належать:

– сцени, в яких співробітники слідчих органів спілкуються з рідними, друзями, знайомими, тобто ситуації, що не пов'язані з виконанням інституційних ролей;

– сцени, що репрезентують спілкування слідчих у той час, коли вони не виконують свої посадові обов'язки і взаємодіють не як агенти інституту слідства, а як особистості. Приміром, у серіалі Мислити як злочинець/Criminal Minds кожний епізод завершується сценою подорожі команди слідчих літаком додому та їхнього спілкування під час цієї подорожі, наприклад:

(3) INT. PRIVATE JET – DAY

GIDEON is staring at the chess board.

GIDEON (V.O.): Faulkner once said, "Don't bother just to be better than your contemporaries or predecessors. Try to be better than yourself."

REID smiles and clears his throat.

REID: Check in 3.

GIDEON: Not bad.

GIDEON imagines the next three moves.

GIDEON takes the white bishop with his black rook.

GIDEON: Checkmate.

GIDEON starts resetting the board.

GIDEON: Don't worry, you're gettin' there. (Criminal Minds, Compulsion)

(Гідеон та Рейд спілкуються, граючи в шахи).

– сцени, що репрезентують спілкування слідчих у робочий час, але таке, що не пов'язане з їх професійною діяльністю, наприклад:

(4) MCGEE: Wow, she's pretty flexible.

TONY: Just don't let her catch you looking at her, Probie.

MCGEE: I think she saw me. She gave me that look.

TONY: What look?

MCGEE: The look she's always giving you.

TONY: Yep. She saw you. Hope you wore a cup. (NCIS, The Bone Yard).

(Мак Гі та Тоні обговорюють дівчину, яку вони зустріли.)

– сцени, що репрезентують професійне спілкування слідчих, але в нетипових ситуаціях, наприклад:

(5) Gibbs: Drop the knife, Sergeant! Special Agent Gibbs, NCIS. We'll take it from here.

(NCIS, Honor Code)

(слідчий затримує підозрюваного, що не є його безпосереднім обов'язком).

Якщо в першому та другому випадках (приклади 3, 4) маємо фрагменти, котрі лежать поза межами ДАС, то в третьому (приклад 5) йдеться про периферію цього дискурсу, бо діяльність слідчих, актуалізована в подібних фрагментах, хоча й вкладається в рамки їх професійної діяльності, безпосередньо не кореспондує з їхніми правами та обов'язками, отже не має певного збігу з функцією інституту.

Варто також наголосити на тому, що підчас добору одиниць аналізу ідентифікації були піддані цілі дискурсивні фрагменти. За умов, що увесь фрагмент (як у прикладах (3), (4), (5) не збігається з репрезентацією діяльності інституту слідства (або є нетиповим для цієї діяльності), такий фрагмент не включався до нашого дослідницького корпусу. Якщо ж фрагмент кореспондує з вербалізованою діяльністю представників американського інституту слідства, цей фрагмент зараховувався до вибірки. При цьому, можлива незбіжність окремих мінімальних дискурсивних одиниць з діяльністю слідчих на цьому етапі не бралася до уваги, а на посліуючих етапах розглядалася як порушення інституційних вимог, а відтак як дія, що знижує ступінь інституційності ДАС.

Отже, цей етап нашого дослідження дозволяє дійти **висновку**, що скрипти опрацьованих серіалів є достовірним джерелом матеріалу аналізу ДАС, а розроблені принципи ідентифікації дискурсивних фрагментів дозволяють сформулювати репрезентативний дослідницький корпус.

Перспективою дослідження є систематизація отриманого матеріалу з метою визначення його кількісних характеристик загалом та з урахуванням різних комунікативних ситуацій, що структурують ДАС.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Балацька О. Л. Дискурсивні властивості критики в англомовній науковій статті : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04 "Германські мови" / О. Л. Балацька. – Харків, 2013. – 20 с.
2. Безуглая Л. Р. К вопросу об исследовательском корпусе в прагмалингвистике / Л. Р. Безуглая // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – 2004. – № 635. – С. 3–7.
3. Рябих Л. М. Лекція як жанр американського академічного дискурсу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04 "Германські мови" / Л. М. Рябих. – Харків, 2014. – 18 с.
4. Солощук Л. В. Вербальні і невербальні компоненти комунікації в англомовному дискурсі : [монографія] / Л. В. Солощук. – Харків : Константа, 2006. – 300 с.
5. Фролова І. Є. Стратегія конфронтації в англомовному дискурсі : [монографія] / І. Є. Фролова. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2009. – 344 с.
6. Фещенко О. В. Комунікативні ситуації як складники дискурсу американських слідчих / О. В. Фещенко // Вісник Житомирського державного університету імені І. Франка. – 2011. – Вип. 55. – С. 187–190
7. Henne H. Einführung in die Gesprächsanalyse / H. Henne, H. Rehbock. – Berlin : Mouton de Gruyter, 1982. – 330 S.
8. Лагутин В. И. Проблемы анализа художественного диалога (к прагмалингвистической теории драмы) / В. И. Лагутин. – Кишинев : Штиинца, 1991. – 98 с.
9. Боронин А. А. Персональный субтекст и общение фикциональных субъектов : эколингвистические начала интерпретации / А. А. Боронин // Речевая деятельность. Языковое сознание. Общающиеся личности : XV Междунар. симп. по психолінгвистике и теории коммуникации, (30 мая – 2 июня 2006 г.) : тезисы докл. ; [ред. Е.Ф. Тарасов]. – М. – 2006. – С. 48–49.
10. Toolan M. What makes you think you sexist? A speech move schematic and its application to Pinter's The Birthday Party / M. Toolan // Journal of Pragmatics. – 2000. – № 32. – P. 117–201.
11. Tannen D. Gender and Discourse / D. Tannen. – New York, Oxford : OUP, 1994. – 203 p.
12. Зарецкая А. Н. Особенности реализации подтекста в кинодискурсе : автореф. дис. на соискание уч. степени канд. філол. наук : спец. 10.02.19 "Теория языка" / А. Н. Зарецкая. – Челябинск : ЧГУ, 2010. – 22 с.
13. Сургай Ю. В. Интердискурсивность кинотекста в кросскультурном аспекте : автореф. дис. на соискание уч. степени канд. філол. наук : 10.02.19 / Ю. В. Сургай. – Тверь : ПГТУ, 2008. – 16 с.
14. Горюнова Н. Л. Художественно-выразительные средства экрана. 4.1. Пластическая выразительность кадра / Н. Л. Горюнова. – М. : Изд-во Ин-та повышения квалификации работников телевидения и радиовещания, 2000. – 41 с.
15. Колодина Е. А. Статус кинодиалога в ряду соположенных понятий : кинодиалог, кинотекст, кинодискурс / Е. А. Колодина // Вестник Нижегородского ун-та имени Н. И. Лобачевского. – 2013. – №2 (1). – С. 327–333.
16. Дискурс іноземномовної комунікації : [кол. монографія] / [Кусько К., Полножин М., Кияк Т., Огуй О. ; ред. кол. С. Денисенко]. – Львів : Вид-во Львівського національного університету імені І. Франка, 2001. – 495 с.
17. Encyclopedia "Wikipedia" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://ru.wikipedia.org/wiki/>.

18. Салтевська М. Ю. Метафоричне втілення концепту криза у сучасному англомовному газетному дискурсі : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04 "Германські мови" / М. Ю. Салтевська. – Харків, 2011. – 22 с.
19. Жулавська О. О. Актуалізація концепту тероризм у сучасному британському газетному дискурсі : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04 "Германські мови" / О. О. Жулавська. – Харків, 2011. – 20 с.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Balats`ka O. L. Dyskursyvni vlastyivosti krytyky v anglomovniy naukoviy statti [Critics Discursive Features in the English Language Scientific Article] : avtoref. dys. na zdobuttya nauk. stupenya kand. filol. nauk : spets. 10.02.04 "Germans`ki movy" / O. L. Balats`ka. – Kharkiv, 2013. – 20 s.
2. Bezuglaya L. R. K voprosu ob issledovatel`skom korpuse v pragmalingvistike [About the Research Corpus in Pragmalinguistics] / L. R. Bezuglaya // Vestnik kharkivs`kogo national`nogo universytetu imeni V. N. Karazina [Kharkiv National V. N. Karazin University Journal]. – 2004. – № 635. – S. 3–7.
3. Ryabykh L. M. Lektsiya yak zhanr amerykans`kogo akademichnogo dyskursu [The Lecture as the Genre of the American Academic Discourse] : avtoref. dys. na zdobuttya nauk. stupenya kand. filol. nauk : spets. 10.02.04 "Germans`ki movy" / L. M. Ryabykh. – Kharkiv, 2014. – 18 s.
4. Soloshchuk L. V. Verbal`ni i neverbal`ni komponenty komunikatsii v anglomovnomu dyskursi [Verbal and Nonverbal Communication Components in the English Discourse] : [monografiya] / L. V. Soloshchuk. – Kharkiv ; Konstanta, 2006. – 300 s.
5. Frolova I. Ye. Strategiya konfrontatsii v anglomovnomu dyskursi [Confrontation Strategy in the English Language Discourse] : [monografiya] / I. Ye. Frolova. – Kh. : KhNU imeni V. N. Karazina, 2009. – 344 s.
6. Feshchenko O. V. Komunikatyvni situatsii yak skladnyki dyskursu amerykans`kykh slidchykh [Communicative Situations as Constituents of American Investigators' Discourse] / O. V. Feshchenko // Visnyk Zhytomyr`s kogo derzhavnogo universytetu imeni I. Franka [Zhytomyr Ivan Franko University Journal]. – 2011. – Vyp. 55. – S. 187–190.
7. Henne H. Einführung in die Gesprächsanalyse / H. Henne, H. Rehbock. – Berlin : Mouton de Gruyter, 1982. – 330 S.
8. Lagutin V. I. Problemy analiza khudozhestvennogo dialoga (k pragmalingvisticheskoy teorii dramy) [Analysis Problems of a Fiction Dialogue (Concerning the Pragmalinguistical Theory of Drama)] / V. I. Lagutin. – Kishinev : Shiintsya, 1991. – 98 s.
9. Boronin A. A. Personazhnyy subtekst i obshchenie fiktsional`nykh subektov : ekolingvisticheskie nachala interpretatsii [Character Subtext and the Communication of Fictional Subjects : Ecolinguistical Beginnings of the Interpretation] / A. A. Boronin // Rechevaya deyatel`nost`. Yazykovoe soznanie. Obshchayushchiyesa lichnosti [Speech Activity. Language Consciousness. Speaking Personalities] : XV Mezhdunar. simp. po psikholingvistike i teorii komunikatsii, (30 maya – 2 iyunya 2006 g.) : [teziy dokl.] / [red. Ye. F. Tarasov]. – M. – 2006. – S. 48–49.
10. Toolan M. What makes you think you sexist? A speech move schematic and its application to Pinter's The Birthday Party / M. Toolan // Journal of Pragmatics. – 2000. – № 32. – P. 117–201.
11. Tannen D. Gender and Discourse / D. Tannen. – New York, Oxford : OUP, 1994. – 203 p.
12. Zaretskaya A. N. Osobennosti realizatsii podteksta v kinodiskurse [Features of the Implication Realization in the Cinema Discourse] : avtoref. diss. na soiskanie uch. stepeni kand. filol. nauk : spets. 10.02.19 "Teoriya yazyka" / A. N. Zaretskaya. – Chelyabinsk : ChGU, 2010. – 22 s.
13. Surgay Yu. V. Interdiskursivnist` kinoteksta v krosskul`turnom aspekte [Cinema Text Interdiscursiveness in the Crosscultural Context] : avtoref. diss. na soiskanie uch. stepeni kand. filol. nauk : spets. 10.02.19 "Teoriya yazyka" / Yu. V. Surgay. – Tver` : PGU, 2008. – 16 s.
14. Goryunova N. L. Khudozhestvenno-vyrazitel`nyye sredstva ekrana. 4.1. Plasticheskaya vyrazitel`nost` kadra [Artistic and Expressive Screen Means. Flexible Frame Expressiveness] / N. L. Goryunova. – M. : Izd-vo In-ta povysheniya kvalifikatsii rabotnikov televideniya i radioveshchaniya, 2000. – 41 s.
15. Kolodina Ye. A. Status kinodialoga v ryadu sopolozhennykh ponyatiy : kinodialog, kinotekst, kinodiskurs [The Cinema Dialogue Status in the Range of the Similar Notions : Cinema Dialogue, Cinema Text, Cinema Discourse] / Ye. A. Kolodina // Vestnik Hizhegorodskogo un-ta imeni N. I. Lobachevskogo [Nizhegorodskiy N. I. Lobachevskiy University Journal]. – 2013. – № 2 (1). – S. 327–333.
16. Dyskurs inozemnomovnoi komunikatsii [Foreign Communication Discourse] : [kol. monografiya] / [Kus`ko K., Polyuzhyn M., Kyak T., OGuy O. ; : red. kol. S. Denysenko]. – L`viv : Vyd-vo L`vivs`kogo natsional`nogo universytetu imeni I. Franka, 2001. – 495 s.
17. Encyclopedia "Wikipedia" [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : <https://ru.wikipedia.org/wiki/>.
18. Saltevs`ka M. Yu. Metaforichne vtilennya kontseptu kryza u suchasnomu anglomovnomu gazetnomu dyskursi [Metaphorical Implementation of the Concept Crisis in the Modern English Language Newspaper Discourse] : avtoref. dys. na zdobuttya nauk. stupenya kand. filol. nauk : spets. 10.02.04 "Germans`ki movy" / M. Yu. Saltevs`ka. – Kharkiv, 2011. – 22 s.
19. Zhulavs`ka O. O. Aktualizatsiya kontseptu teroryzm u suchasnomu brytans`komu gazetnomu dyskursi [The Actualization of the Concept Terrorism in the Current British Newspaper Discourse] : avtoref. dys. na zdobuttya nauk. stupenya kand. filol. nauk : spets. 10.02.04 "Germans`ki movy" / O. O. Zhulavs`ka. – Kharkiv, 2011. – 20 s.

Матеріал надійшов до редакції 04.03. 2015 р.

Фещенко Е. В. Фрагменты кинодискурса как материал анализа институционности дискурса американского следствия.

В данной статье обоснована адекватность использования кинодискурса, в частности, эпизодов американских сериалов и их сценариев в качестве источников материала исследования дискурса американского следствия. Определены единицы анализа – дискурсивные фрагменты, которые соответствуют единице сценарной структуры – сцене. Разработаны принципы идентификации дискурсивных фрагментов, путем выявления и систематизации тех из них, которые относятся/не относятся к дискурсу американского следствия или формируют его периферию. Результаты анализа позволяют сформировать исследовательский корпус и систематизировать его с учетом структуры дискурса американского следствия – его типичных коммуникативных ситуаций.

Ключевые слова: дискурс американского следствия, кинодискурс, источники материала, исследовательский корпус, дискурсивный фрагмент.

Feshchenko O. V. Fragments of the Cinema Discourse as the Material for the Analysis of Institutional Features of the American Criminal Investigation Discourse.

The research presented in this article aims at arguing that cinema discourse, namely American serials and their scripts, are adequate sources for studying the American criminal investigation discourse. The serials chosen as material sources to concentrate on the demonstration of team's work representing different organizations of the American criminal investigation. Their episodes contain mainly discourse fragments, corresponding to scenes, that actualize the interaction of criminal investigation institute agents. The definition of the discourse fragment as the investigation unit is followed by working out the principles of discourse fragments identification. This results in selecting and systematizing the fragments that represent/don't represent the American criminal investigation discourse or form its peripheral zone. The research thus allows to form the investigation corpus and to further classify it taking into account the structure of American criminal investigation discourse represented by a number of its typical situations.

Key words: American criminal investigation discourse, cinema discourse, material sources, research corpus, discourse fragment.